

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О. Б. Жильцов
« 13 » _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»
освітній рівень перший (бакалаврський)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

Київ – 2018

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 102 2/18

(підпис) _____
(прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20 18 р.

Розробник: Стрельцова Світлана Вікторівна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

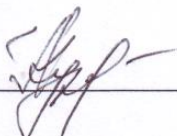
Викладачі: Стрельцова Світлана Вікторівна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка; Гунька Анна Миколаївна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 8 від «30» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва О.В.Школьна

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» «___» _____ 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Г. В. Кузьменко

Робочу програму перевірено «___» _____ 2018 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	Нормативна			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180			
Курс	3		3	
Семестр	5	6	5	6
Кількість змістовних модулів з розподілом:	1	1	1	1
Обсяг кредитів	3	3	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90	90	90
Аудиторні	56	60	12	12
Модульний контроль	4	6	-	-
Семестровий контроль	30	-	30	-
Самостійна робота	-	24	48	78
Форма семестрового контролю	екзамен	залік	екзамен	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності, обумовленої знанням технік, матеріалів, технології живопису, здатного до самостійного творчого вирішення завдань.

Завдання курсу:

- навчити практичних навичок роботи у техніці олійного живопису;
- засвоєння студентами законів, правил методики ведення довготривалої та короткотривалої (кількасеансової) роботи;
- отримання професійних знань і навичок в галузі реалістичного живопису, розвинути творчі здібності в галузі кольору та колориту, підготувати до самостійної творчої діяльності;
- вивчення властивостей та закономірностей об'єктивної дійсності та передача цієї дійсності на образотворчій площині живописними засобами;
- формування базових знань законів та засобів композиції;
- розвинення творчого потенціалу студентів завдяки використанню різних засобів навчання (з природи, за пам'яттю, за уявою).

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.

	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і обов'язків.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проєктів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проєктів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

3. Результати навчання за дисципліною

Знання:

- основні методи, техніки та матеріали олійного живопису, технології їх використання, зображувально-виразних можливостей засобів живопису в рішенні образних задач;
- принципи композиційного вирішення живопису;
- закономірності побудови форми на зображувальній поверхні;
- сучасні напрями у розвитку культури, образотворчого мистецтва та мистецької освіти;
- основи пластичної анатомії, рисунку, композиції, кольорознавства;
- історію образотворчого мистецтва старих майстрів, сучасні тенденції живопису;
- основні етапи ведення роботи над живописним твором.

Практичні навички і вміння:

- будувати та малювати в техніках академічного живопису портрет та фігуру людини;
- передати пропорції фігури людини;
- організувати простір засобами живопису – колір, світлотінь, тон, пляма, шляхом передачі взаємозв'язку з оточенням;
- організувати простір з врахуванням співвідношення площини й об'єму, світлого й темного, ритму й руху, рівноваги мас, тощо;
- створити роботу в техніках академічного живопису (акварель, олійний живопис).
- застосовувати різноманітні художні матеріали, технічні засоби та техніки живопису для досягнення найкращого результату;
- розвивати в собі індивідуальне творче мислення;
- створювати етюди фігури людини;
- формувати власний творчий почерк;

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 5	Здатність здійснювати мистецьку та культурно-просвітницьку діяльність.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організовувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 11	Уміння здійснювати індивідуальну та брати участь у колективній експозиційній, галерейній, музейній діяльності, створювати творчі проекти, метою яких є демонстрування мистецького потенціалу країни на міжнародній арені, ознайомлення з вітчизняним культурним спадком світової спільноти.
ПРН 13	Здатність розвивати в собі задатки керівника у співпраці з членами творчого колективу, спрямовувати діяльність команди на виконання поставлених завдань, досягнення задуму та мети мистецького проекту.
ПРН 14	Готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту,

	спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність застосовувати набуті теоретичні та практичні знання і навички.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 16	Знання етичних, соціальних норм та прав людини, готовність до професійної діяльності у соціокультурному житті.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійні
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Зображення живої натури							
Тема 1. Етюд гіпсової голови (гризайль)	12			12			
Тема 2. Етюд портрету натурника в одязі (в головному уборі)	12			12			
Тема 3. Етюд портрету в обмеженій палітрі	14			14			
Тема 4. Етюд портрету з плечовим поясом в одязі.	18			18			
Модульний контроль	4						
Разом	60			56			
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього	90			56			
Змістовий модуль II. Зображення оголеної постаті у живопису							
Тема 1. Етюд одягненої натури з руками в русі.	14			14			
Тема 2. Етюд портрету з руками в національному костюмі.	18			18			
Тема 3. Етюд оголеної натури з руками в нескладному русі.	12						12
Тема 4. Етюд оголеної натури з руками в теплому колірному середовищі	14			14			
Тема 5. Етюд оголеної натури з руками в холодному колірному середовищі.	14			14			
Тема 6. Етюд автопортрету з руками (тематичний)	12						12
Модульний контроль	6						
Разом	90			60			24
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	90			60			24

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійні
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Зображення живої натури							
Тема 1. Етюд гіпсової голови (гризайль)	12						12
Тема 2. Етюд портрету натурника в одязі (в головному уборі)	16						16
Тема 3. Етюд портрету в обмеженій палітрі	12			12			
Тема 4. Етюд портрету з плечовим поясом в одязі.	20						20
Модульний контроль							
Разом	60			12			48
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	90			12			48
Змістовий модуль II. Зображення оголеної постаті у живопису							
Тема 1. Етюд одягненої натури з руками в русі.	14						14
Тема 2. Етюд портрету з руками в національному костюмі.	16						16
Тема 3. Етюд оголеної натури з руками в нескладному русі.	16						16
Тема 4. Етюд оголеної натури з руками в теплому колірному середовищі	12			12			
Тема 5. Етюд оголеної натури з руками в холодному колірному середовищі.	16						16
Тема 6. Етюд автопортрету з руками (тематичний)	16						16
Модульний контроль							
Разом	90			12			78
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	90			12			78

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЗОБРАЖЕННЯ ЖИВОЇ НАТУРИ

Тема 1. Етюд гіпсової голови (гризайль) (12 год.)

Засвоєння практичних навичок станкового живопису. Взаємозв'язок методики живопису з іншими видами мистецтва. Націленість методики живопису на реалізацію виховної та розвиваючої функцій художньої освіти.

Завдання виконується з натури на передачу фактури та різного матеріалу поверхонь, використовуючи засоби живопису для передачі предметності зображення.

Перший етюд гіпсової голови виконується гризайллю. Лаконічне оточення, ясне освітлення, виконання одним кольором сприяють того, щоб всю увагу було зосереджено на головному завданні, а саме на конструктивно-анатомічному вивченні натури.

В етюді потрібно поставити гіпсову форму на площину, передати її характер, вірно визначити тональність постановки, уважно виліпити форму з урахуванням її конструкції, анатомічної будови. Потрібно домогтися, щоб зображена фігура сприймалася в середовищі, володіла матеріальністю, цілісністю, пластичністю.

Використовується штучне освітлення, що підсилює контрастність світла і тіні, краще виявляє всі нюанси форми. У цьому випадку важливо передати послаблення контрасту світла і тіні по мірі віддалення її поверхні від джерела світла.

Робота акварельними або олійними фарбами. Обов'язкові начерки при роботі з будь-яким завданням .

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

Тема 2. Етюд портрету натурника в одязі (в головному уборі) (12 год.)

Виконуються етюди голови натурників (в головному уборі), що знаходяться в різних умовах освітлення і колірному оточення.

Завдання розвиває вміння писати модель в конкретних, в тому числі ускладнених станах середовища на основі розуміння того, як колір моделі залежить від цих умов, і професійного живописного сприйняття натури. Звернути увагу на освітлення (слабким або сильним світлом, теплим або холодним). Колір голови залежить і від кута падіння на неї променів світла.

Пряме світло виявляє колірну насиченість натури, освітлення в контражурі приглушує її, збільшуючи тональний контраст між світлом і тінню. Необхідно також враховувати зміну загального кольору голови в залежності від кольору оточення (одночасний колірний контраст).

Важливим для передачі матеріальності форми є відбір деталей та узагальнення, цілісність сприйняття зображення.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби..

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

Тема 3. Етюд портрету в обмеженій палітрі (14 год.)

В етюді потрібно досягти виразної передачі характеру моделі. Загальний рух голови, її пропорції, манера триматись, ясність тонального і колірною рішення, виділення головного бо все має працювати на образ.

Ліплення форми голови кольором в обмеженій палітрі, повинне показати знання анатомії, конструкції форми, розуміння законів колірних відносин, розуміння будови форми в просторі, цільне бачення. Для повноти розкриття образу людини важлива передача її внутрішнього стану, настрою. Робота тоном та кольором. Ліплення об'єму, моделювання форми. Основні співвідношення.

Передача пластики тканини, ритму та форм складок та драпіровки матеріалів засобами живопису, з акцентом на певну річ, підпорядкування головному другорядних речей, передача перспективи кольором. Узагальнення. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

Тема 4. Етюд портрету з плечовим поясом в одязі (18 год.)

Етюд натурника пишеться у нескладному русі. Головне завдання – це ліплення форми пів постаті кольором в середовищі. Кольорове рішення етюду має передати всю складність кольору людського тіла, вплив на нього кольору освітлення, одягу, взаємозв'язок фігури з оточенням. Треба знайти переконливу композицію пів постаті у форматі. Ретельно зробити малюнок. Написати звучний повно-кольоровий підмальовок.

Прописка повинна уточнити і збагатити широко намічені великі відношення, зробити кольори етюду живими та такими, що передають матеріальність форм.

Тіло не можна писати дуже насиченим за кольором; відтінки кольору не повинні зробити його строкатим, розфарбованим. Але колір тіла також не повинен бути одноколірним або сприйматися брудним. Тінь за кольором відрізняється від освітленої частини фігури. Її не можна писати тим же кольором, але темніше. Вона не повинна бути каламутною і млявою, сприйматися глухою одноманітною плямою, бути чорною, для чого її іноді радять порівнювати з яким-небудь темним предметом.

Тінь повинна бути колірною, прозорою, в тіні повинні читатись рефлекси від оточення. З цих причин тіні зазвичай пишуться з використанням підмальовка, який робіт тіні прозорими і кольоровими. При написанні тіні також важливо, щоб вона не мала одноманітного різкого розмежування з фоном, була не вирізаною з середовища.

Разом з колірними завданнями важливим завданням, звичайно, залишається переконлива передача форми моделі, її конструктивно-анатомічної будови. Не можна захоплюватися відтінками кольору шкіри; слід

пам'ятати про те, що колір шкіри нерозривно пов'язаний з формою. В етюді також необхідне яскраве просторове рішення фігури, цільне її сприйняття.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗОБРАЖЕННЯ ОГОЛЕНОЇ ПОСТАТІ
У ЖИВОПИСІ**

Тема 1. Етюд одягненої натури з руками в русі. (14 год.)

В етюді одягненої фігури треба досягти виразної передачі характеру моделі. Загальний рух фігури, її пропорції, манера триматись, ясність тонального і колірного рішення, виділення головного бо все має працювати на образ.

Ліплення форми фігури кольором повинне показати знання анатомії, конструкції форми, розуміння законів колірних відносин, розуміння будови форми в просторі, цільне бачення. Образ людини, її індивідуальність багато в чому визначаються характером її одягу.

Слід найсерйознішим чином поставитися до передачі особливостей одягу моделі, який виявляє схильності, соціальну, професійну приналежність людини. Ну і звичайно, для повноти розкриття образу людини важлива передача її внутрішнього стану, настрою.

У колористичному ладі повинні бути вирішені задачі гармонійності великих відносин, написання тіла в середовищі з виявленням його складного кольору. При цьому потрібно передати властивий моделі колір шкіри.

Тривалість виконання етюду передбачає уважне опрацювання деталей при ясному виділенні головного. Треба домогтися матеріальності, виразності пластичного рішення.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

Тема 2. Етюд портрету з руками в національному костюмі (18 год.)

Етюд портрету натурника в національному костюмі є завданням, в якому потребується вміння поєднати декоративність і переконливу побудова форми, детальність і цілісність зображення. Важливу роль в даній постановці грає костюм.

В етюді потрібно передати не тільки характер крою костюма, але і характер тканини, прикрас, орнаменту. Зображуючи малюнки і орнамент на ткани, потрібно враховувати форму фігури і складок. Етюд моделі в національному костюмі повинен відрізнитися емоційністю колориту,

декоративністю, відповідним настроєм. Незважаючи на яскравість елементів костюма і велику кількість деталей, необхідно привести етюд до цілісності.

Важливо домогтися пластичного, колористичного узагальнення всіх елементів зображення. Потрібно досягти ясності і лаконічності зображення, визначити головне і вибрати оптимальний варіант його подачі.

Пошук відношень основних кольорових плям та кольорових «розтяжок». Важливим завданням етюду є передача простору з урахуванням лінійної і повітряної перспективи. Повітряна перспектива повинна бути передана зміною кольору предметів, пом'якшенням їх кордонів і ослабленням контрастів від переднього плану в глибину. Стадії узагальнення.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

Тема 4. Етюд оголеної натури з руками в теплом колірному середовищі (14 год.)

Підготовка до роботи олійними фарбами. Основні прийоми олійного живопису. Визначення основних пропорцій і конструктивна побудова з попереднім уточненням розташування предметів. Фор-ескізи в кількох ракурсах.

Етюд голови з оголеним плечовим поясом – це подальший розвиток знайомства з багатством кольору оголеного тіла людини. Дуже важливо правильно виділити колірні відносини тіла до тла, освітлених частин тіла до півтонів і до тіней. При цьому потрібно врахувати різний колір шкіри на різних ділянках тіла. В етюді триває вивчення конструктивно-анатомічної будови фігури людини. потрібно уважно виліпити кольором форму голови, шиї і плечового поясу, виявивши їх конструктивний і пластичний взаємозв'язок. У етюді повинні бути передані характерні пропорції моделі і «посадка» голови на плечовому поясі.

Композиційне розташування. Вивчення колірних та тонових локальних співвідношень. Виявлення головних та другорядних елементів зображення засобами живопису. Контрасти, нюанси, вивчення фактури та кольору, уточнення тонових плям.

Головна мета уважно та правильно виліпити об'єм кольором та тоном. Передача простору, зміна локального кольору предметів під впливом світлоповітряного середовища.

Виховання цілісного сприйняття при сприйнятті натури при теплом освітленні. Вивчення специфічних засобів вираження натури, впливу кольорового оточення та напрямку освітлення. Побудова всього живописного твору загалом для виявлення композиційного центру, виявлення тональних відношень та плановість предметів в натюрморті. Методична послідовність роботи Стадії узагальнення.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

Тема 5. Етюд оголеної природи з руками в холодному колірному середовищі. (14 год.)

Етюд голови з оголеним плечовим поясом та руками в холодному оточенні – це подальший розвиток знайомства з багатством кольору оголеного тіла людини. Важливо правильно виділити колірні відносини тіла до тла, освітлених частин тіла до півтонів і до тіней. При цьому потрібно врахувати різний колір шкіри на різних ділянках тіла. В етюді триває вивчення конструктивно-анатомічної будови фігури людини. потрібно уважно виліпити кольором форму голови, шиї і плечового поясу, виявивши їх конструктивний і пластичний взаємозв'язок. У етюді повинні бути передані характерні пропорції моделі і «посадка» голови на плечовому поясі.

Вивчення колірних та тонових локальних співвідношень. Виявлення головних та другорядних елементів зображення засобами живопису. Контрасти, нюанси, вивчення фактури та кольору, уточнення тонових плям.

Головна мета уважно та правильно виліпити об'єм кольором та тоном. Передача простору, зміна локального кольору предметів під впливом світлоповітряного середовища.

Вивчення специфічних засобів вираження природи, впливу кольорового оточення та напрямку освітлення. Побудова всього живописного твору загалом для виявлення композиційного центру, виявлення тональних відношень та плановість предметів в натюрморті. Методична послідовність роботи Стадії узагальнення.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	28	28	30	30
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	28	280	30	300
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи (оцінюється як творча)	30	1	30	1	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	Не передбачено			
Разом		-	363	-	385
Максимальна кількість балів:		363		385	
Розрахунок коефіцієнта:		363: 60 = 6,05		385 : 100 = 3,85	
Екзамен		40			

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗОБРАЖЕННЯ ОГОЛЕНОЇ ПОСТАТІ У ЖИВОПИСІ

Тема 3. Етюд оголеної натури з руками в нескладному русі. (12 год.)

Етюд натури з оголеним плечовим поясом – це подальший розвиток знайомства з багатством кольору оголеного тіла людини. Дуже важливо правильно виділити колірні відносини тіла до тла, освітлених частин тіла до півтонів і до тіней. При цьому потрібно врахувати різний колір шкіри на різних ділянках тіла. В етюді триває вивчення конструктивно-анатомічної будови фігури людини. потрібно уважно виліпити кольором форму голови, шиї і плечового поясу, виявивши їх конструктивний і пластичний взаємозв'язок. У етюді повинні бути передані характерні пропорції моделі і «посадка» голови на плечовому поясі.

Основним завданням етюду є виявлення форми голови і плечового поясу, передача їх взаємозв'язку. Уважне ліплення форми повинно вестися на основі розуміння конструкції та анатомічної будови фігури людини. Поряд з вивченням форми треба домогтися виразності характеру портретованого. Для цього необхідно не тільки схожість з моделлю, але і емоційність колірною рішення, пластична цілісність основних плям. Особливу роль в передачі характеру грає психологічний стан людини; важливо висловити його в

своєму етюд-портреті.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

Тема 6. Етюд автопортрету з руками (тематичний) (12 год)

Метою завдання є подальше вдосконалення навичок в зображенні голови людини, розвиток художнього сприйняття дійсності. Виконання вимагає пошуку виразної точки зору на натуру, переконливого композиційного рішення, передбачає професійність і емоційність в передачі колірного ладу і форми, характеру автопортрету.

Разом з тим, працюючи над автопортретом, потрібно прагнути до передачі виразу обличчя, що може пошкодити надмірне вимальовування всіх деталей.

Ключовими деталями обличчя, що визначають його вираз, є найбільш рухливі з них це очі і губи. Зображуючи очі, треба намагатись в першу чергу передати їх погляд. Характер губ, а особливо їх вираження, також багато може сказати про людину.

Працюючи над автопортретами, треба намагатись оволодіти майстерністю психологічного портрета.

Матеріали: 60*80, 40*50, полотно, олійні фарби, акварельні фарби, розчинник, олійні фарби.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

**КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА
з дисципліни «Академічний живопис»**

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Академічний контроль	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗОБРАЖЕННЯ ОГОЛЕНОЇ ПОСТАТІ У ЖИВОПІСУ			
Тема 3. Етюд оголеної натури з руками в нескладному русі (оцінюється як творча)	12	Практичне заняття, модульний контроль	30
Тема 6. Етюд автопортрету з руками (тематичний) (оцінюється як творча)	12	Практичне заняття, модульний контроль	30

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Оригінальність композиції;
2. Композиційна рівновага;
3. Повнота обсягу виконання;

4. Якість виконання;
5. Виявлення творчого підходу.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді перегляду. На перегляді кожна тема практичних занять та самостійної роботи розглядається (оцінюється) окремо відповідно критеріям оцінювання МК (перегляд) та вираховується середньоарифметичний бал. Роботи, що не відповідають темам не розглядаються.

Критерії оцінювання модульного контролю

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Відповідність завданню (розмір, матеріал)	5
2	Композиційне рішення	5
3	Передача пропорцій, конструктивна побудова	5
4	Передача об'єму, колірне та тонове рішення	5
5	Завершеність роботи	5
	Всього	25

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У 5 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний живопис» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

У 6 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний живопис» проводиться у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

Критерії оцінювання іспиту	Максимальна кількість балів
Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, виконує етюд, що відповідає поставленому завданню; робота гармонійно закомпонована, колірне і тональне вирішення фону підкреслює виразність головних об'єктів. Екзаменаційна робота виконана з дотриманням усіх техніко-технологічних правил виконання. Студент досконало володіє розумінням основ композиції та конструктивної побудови, демонструє схожість з натурою, охайне та якісне завершення. <u>Техніко-технологічні типові помилки</u> Помилки відсутні	36-40
Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки, виконує етюд, що відповідає поставленому завданню, але робота має недостатньо довершену побудову постаті, студент припускається несуттєвих техніко-технологічних неточностей, але в цілому робота виконана охайно і на досить якісному рівні. У екзаменаційній роботі практично відсутні помилки, але відсутня схожість з натурою. <u>Техніко-технологічні типові помилки</u>	31-35

<ol style="list-style-type: none"> 1. робота має недостатньо довершену конструктивну побудову; 2. відсутня схожість з натурою 	
<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає помилки, виконує етюд, що не повністю відповідає поставленому завданню, робота має невірну конструктивну побудову, студент допускає певні техніко-технологічні неточності, має дрібні несуттєві недоліки у побудові просторового оточення. У цілому робота виглядає охайно і досить якісно.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. невірна конструктивна побудова; 2. відсутня схожість з натурою; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні. 	26-30
<p>Студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, має достатній рівень розвитку умінь та навичок, але не завжди може вдало застосувати їх для відображення своєї ідеї, виконує етюд з формальними чи кольорово-колористичними похибками, допускає певні техніко-технологічні помилки, етюд виглядає недосить охайно. У роботі наявні помилки, відсутня схожість з натурою, що сприяє невідповідному враженню від роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. невірна конструктивна побудова; 2. відсутня схожість з натурою; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне кольорове рішення. 	21-25
<p>Студент володіє меншою частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що перешкоджає відобразити своєю ідею належним чином, виконує етюд постаті натурника з суттєвими формальними чи кольорово-колористичними похибками, допускає техніко-технологічні помилки, що відображаються на якості і зовнішньому вигляді роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. невірна конструктивна побудова; 2. відсутня схожість з натурою; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне кольорове рішення; 5. бракує охайності в роботі. 	16-20
<p>Студент володіє незначною частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що не дозволяє виконати завдання, виконує етюд постаті натурника з грубими формальними, конструктивними чи кольорово-колористичними похибками, що принципово спотворюють форму, робота не завершена, або ж фактично відсутня і створює погане враження.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. відсутня композиція; 2. невірна конструктивна побудова; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне кольорове рішення; 5. бракує охайності в роботі. 	0-15

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з дисципліни «Академічний живопис» проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних аудиторних та самостійних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом семестру.

При проведенні іспиту студентом виконується практичне завдання на задану тему.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС»

Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	Зображення живої натури			
Кількість балів за модуль	363 бали			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій				
Теми практичних занять	Етюд гіпсової голови (гризайль) 10 балів за заняття, разом – 60 балів+6 балів за відвідування	Етюд портрету натурника в одязі (в головному уборі) 10 балів за заняття, разом – 60 балів+6 балів за відвідування	Етюд портрету в обмеженій палітрі 10 балів за заняття, разом – 70 балів+7 балів за відвідування	Етюд портрету з плечовим поясом в одязі. 10 балів за заняття, разом – 90 балів +9 балів за відвідування
Модульна контрольна робота	25 балів			
Підсумковий рейтинговий бал	363 бали (коефіцієнт успішності: 6,05)			
Форма підсумкового контролю	Екзамен – 40 балів			
Модулі	Змістовий модуль II			
Назва модуля	Зображення оголеної постаті у живопису			
Кількість балів за модуль	385 балів			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій				
Теми практичних занять	Етюд одягненої натури з руками в русі. 10 балів за заняття, разом – 70 балів+7 балів за відвідування	Етюд портрету з руками в національному костюмі. 10 балів за заняття, разом – 90 балів+9 балів за відвідування	Етюд оголеної натури з руками в теплому колірному середовищі 10 балів за заняття, разом – 70 балів+7 балів за відвідування	Етюд оголеної натури з руками в холодному колірному середовищі. 10 балів за заняття, разом – 70 балів+7 балів за відвідування
Теми самостійних завдань	Тема 3. Етюд оголеної натури з руками в нескладному русі (оцінюється як творча) (30 балів) Тема 6. Етюд автопортрету з руками (тематичний) (оцінюється як творча) (30 балів)			
Модульна контрольна робота	25 балів			
Підсумковий рейтинговий бал	385 балів (коефіцієнт успішності: 3,85)			

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Абишева С.И. Цветоведение: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С.И. Абишева – Павлоград, 2009. – 116 с.: цв. ил. (наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2586/>).
2. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
3. Ломоносова М.Т. Графика и живопись. Учеб. Пособие / М.Т. Ломоносова. – М., ООО «Издательство Астрель» ООО «Издательство АСТ.» 2003. – 202, [6]с. ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х примірниках).
4. Прокофьев Н.И. Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов: учеб. Пособие для студентов вузов, обучающихся по спец. «Изобразительное искусство» / Н.И. Прокофьев. – М.: Гуманитар. Изд. центр ВЛАДОС, 2010. – 158 с.: ил., табл. - (Учебное пособие для вузов). (Наявний в бібліотеці Університету в 6-ти примірниках).
5. Техніка і технологія олійного живопису: навч. посіб. / Уклад. Е.В.Белкіна, О.І.Конопко. – К.: Київський ун-т імені Бориса Грінченка. 2010. - 92 с. (Наявний в бібліотеці Університету в 15-ти примірниках).
6. Фенвик К. Курс акварельной живописи. Пейзаж за считанные минуты: учебник. пер. с англ. / К. Фенвик. – М.: Астрель, 2005. – 175 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1958/>)

Додаткова:

1. Абишева С.И. Цветоведение : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С.И. Абишева – Павлоград, 2009. – 116 с.: цв. ил. (наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2586/>).
2. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
3. Панксенов Г.И. Живопись. Форма, цвет, изображение: учебное пособие для студентов худ. учебных заведений / Г.И.Панксенов, - 2-е узд., стер.- М. : Издательский центр «Академия», 2008, - 144 с. – [40] с. цв. ил.: ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 6-ти примірниках).
4. Чен Н.В. Нетрадиційні техніки зображення: Навчально-методичний посібник. – Харків: Скорпіон, 2007. – 48 с. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2813/>)